

Bulak (Ted Matbaası)

021076

Hatice AYNUR

BULAK MATBAASI'NİN KİTAP SATIŞ LİSTELERİ I: 1260 (1844) TARİHLİ LİSTE

D730

05 Haziran 2024

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın (ö. 1849) kurduğu Bulak Matbaası'nda basılan, basılmakta olan ve basılması planlanan kitaplara dair toplu ilk bilgiler matbaanın yayımladığı satış listelerinde/kataloglarında yer alır.¹ Kitapların tanıtılması amacıyla sırasıyla 1260 (1844), 1262 (1845-46) ve 1266 (1850) tarihlerinde bu listeler yayımlanır.² Osmanlı dünyasında kitap satış kataloglarının ilk örneği olan bu listelerde kitaplara dair verilen bilgiler, gü-

- 1 Arap harfli Türkçe basılı kitap tarihi açısından Müteferrika Matbaası'ndan sonra önemli ikinci matbaa olan Bulak Matbaası'yla tanışmaya 1985-1988 yılları arasında o tarihlerde IRCICA direktörü olan Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu'nun bir projesinde yarı zamanlı olarak çalışmam vesile olmuştur. Bu projenin önemli bir parçası yıllar sonra kitaba dönüşmüştür. Bkz. Ekmeleddin İhsanoğlu, *Mısır'da Türkler ve Kültürel Mirasları: Mehmed Ali Paşadan Günümüze Basılı Türk Kültürü Bibliyografyası ve Bir Değerlendirme* (İstanbul: IRCICA, 2006). Ayrıca, bu projede çalıştığım dönemin yazma ve matbu kitap tarihine ilgimin artmasına, bilgi birikimimin zenginleşmesine ve ufkumun genişlemesine yol açtığını ve biri Ekmeleddin İhsanoğlu'yla birlikte olmak üzere üç makale yayımlamama vesile olduğunu da belirtmek isterim. Bkz. "Bulak Matbaası'nda Basılan Türkçe Divanlar," *Journal of Turkish Studies = Türklük Bilgisi Araştırmaları: Fahir İz Armağanı* 14, s. 1 (1990): 43-74; "Arap Harfli Türkçe Basılı Kitaplarda İçkapağın Gelişimi: 1826-1923," *Yücel Dağlı Anısına: "Geldi Yücel, Gitti Yücel, Bir Nefes Gibi..."* haz. Evangelia Balta ve öte. (İstanbul: Turkuaz, 2011), 79-101 ve Ekmeleddin İhsanoğlu'yla birlikte "Yazmadan Basmaya Geçiş: Osmanlı Basma Kitap Geleniğinin Doğuşu: 1729-1848." *Osmanlı Araştırmaları = Journal of Ottoman Studies: Prof. Dr. Nejat Göyünç'e Armağan*, s. 22 (2003): 219-255 [İngilizcesi: "The Birth of the Tradition of Printed Books in the Ottoman Empire: Transition from Manuscript to Print: 1729-1848." *Archivum Ottomanicum* 24 (2007): 165-196.]
- 2 Bkz. *İşbu Fihrist Mahrûse-i Mısır'da Mahkeme Civarında Kâ'in Kütübhânde Mevcûd Olan Kitâbların Âdedi ile İsm ü Şöhretlerini ve Her Birinin Fîâtını Beyân Eder* (Kahire: Bulak Matbaası [1260/1844]); *Mahrûsada Kâ'in Kitâbhâne-i Âmiri'de Mevcûd Olan Kitâbların Mikdâr ve Fiyâtları* (Kahire: Bulak Matbaası, 1262 [1845-46]); *Mahrûsa-i Mısır'da kâ'in Kitâbhâne-i Âmiri'de Mevcûd Olan Kitâbların Mikdâr ve Fiyâtları* (Kahire: Bulak Matbaası, 1266 [1850]).